

Trung Tá Lực Quân Phan Lang là phu nhân của một cựu Thiếu Tá Hải Quân VNCH

Người Việt hải ngoại, có lẽ ít ai đã biết: Người phụ nữ Mỹ gốc Việt mang cấp bậc Trung Tá đầu tiên của Quân Lực Hoa Kỳ, là phu nhân của một cựu Thiếu Tá Hải Quân VNCH, di tản sang Mỹ cùng chồng và ba đứa con vào những ngày cuối cùng của cuộc chiến Việt Nam: Trung Tá Lực Quân Lang Phan Pham (đã nhận thông báo số thăng cấp Đại Tá, trước khi xin về hưu).

Phan Lang sinh ra và成長 tại thành phố Nha Trang, theo học tại trường Nông Trung Hoc và Võ Tánh. Nha Trang là thành phố biển mang tính chất nghỉ dưỡng, nơi có hai quân trại nổi tiếng: Trung Tâm Huấn Luyện Không Quân và Hải Quân, với những chàng trai hào hoa theo nghiệp phi công, chỉn chu cẩn thận bay bổng và hải hành. Những chàng trai này đã mang theo khát khao trái tim bồi bao nhiêu niềm tin và hy vọng về Nha Trang. Thời ấy, đồng nhau những cấp tình nhân SVSQ Hải Quân và Nữ Sinh Trung Hoc Nha Trang là những đôi tình nhân làm đập phập phùng nhau. Trong số đó có đôi uyên ương Phan Văn Diên và Phan Thị Lang. Ngày ấy Lang là một cô bé khá xinh, tính tình hiền dửu dửu thênh, nên mọi người đều gọi là "đứa con gái của Nha Trang".

Anh Phan Văn Diên tốt nghiệp khóa 14 HQ (Đại Nhóm Kim Ngưu), trúng tuyển ngày 30/4/75, mang cấp bậc Thiếu Tá và chỉ huy một chi班 hạm PGM615 (lô i nhau).

Vào ngày 29.4.75, Thiếu Tá Diên đưa chị em họ đi khai sinh tại Việt Nam, mang theo vú, 3 đứa con nhỏ, 1, 3 và 5 tuổi, cùng cha già trên tuổi 70 và em bé em vú, đang theo học đại học Luật Khoa Sài Gòn. Ngoài gia đình, trên tàu còn có thuyền viên đoàn và khoang hàng 150 người từ nôn khát. Chị em họ của Thiếu Tá Diên vẫn tham gia các cuộc hành quân tàn khốc của riêng họ tại Huế, Quang Trị, Vùng I, chia kíp săn chia, bão trì, nên lúc ra khai sinh họ hàng và những tràn

vào, nh\u00f3ng may m\u00e1n đ\u00e1c c\u00f9 u b\u00f3 i m\u00e1t t\uu HQ kh\u00e1c m\u00e1 Thi\u00e1u T\u00e1 Di\u00e4n d\u00e1 li\u00ean l\u00ec c\u00f3c. C\u00e6ng tr\u00e8n chuy\u00e1n d\u00i1 n\u00e1y, gia đ\u00ednh b\u00f3 m\u00e1t h\u00e1t t\uu trang, v\u00e1ng b\u00f3c mang theo, n\u00e9n l\u00c3c l\u00e7n b\u00f3 ch\u00f3 c\u00f3n hai b\u00e1n tay tr\u00e1ng.

C\u00e6ng nh\u00f3 n\u00f3i u gia đ\u00ednh kh\u00e1c, th\u00f3i gian d\u00e1u d\u00e1n M\u00e1 r\u00f3t v\u00e1t v\u00e1, v\u00e1 ch\u00f3ng Thi\u00e1u T\u00e1 Di\u00e4n ph\u00f3i l\u00e1m đ\u00e1 ngh\u00e1 d\u00e1 s\u00f3ng: th\u00f3 m\u00e1c, th\u00f3 h\u00e1, r\u00f3a b\u00e1t d\u00e1ia cho nh\u00e1 h\u00e1ng, ti\u00e1m \u00e1n, d\u00e1y Anh ng\u00f3 cho tr\u00e1em Vi\u00e1t Nam \u00e0 m\u00e1t tr\u00e1ng Ti\u00e1u H\u00e1c, nh\u00f3 c\u00f3 trong nh\u00f3ng c\u00e1nh d\u00e1ng c\u00e1, h\u00e1i tr\u00e1i c\u00e1y, tr\u00f3ng nom m\u00e1t tr\u00e1i g\u00e1 v\u00e1i h\u00e1n 60.000 con. V\u00e1i t\u00f3nh ki\u00e4n nh\u00f3n v\u00e1 ngh\u00e1 l\u00ec, c\u00f3 hai v\u00e1 ch\u00f3ng v\u00e1 c\u00e1u em v\u00e1a l\u00e1m v\u00e1a theo h\u00ec c\u00f3ch tr\u00e1ng tr\u00e1nh d\u00e1i h\u00ec t\u00f3i University of Maryland, Eastern Shore.

Đ\u00e1ng V\u00e1o Binh Nghi\u00f3p

N\u00e1m 1980, ch\u00f3 Ph\u00f3m Phan Lang d\u00e1u d\u00e1c c\u00f3ng l\u00c3c hai b\u00f3ng C\u00e1 nh\u00e1n, trong đ\u00f3 c\u00f3 b\u00f3ng Nutrition and Dietetics (Dinh D\u00e1ng H\u00ec). Mu\u00e1n l\u00e1m vi\u00e1c trong ng\u00e1nh n\u00e1y, c\u00f3n ph\u00f3i qua m\u00e1t kh\u00f3a Th\u00ec T\u00f3p Dinh D\u00e1ng (Dietetic Internship). Ch\u00f3 Ph\u00f3m Phan Lang d\u00e1n n\u00f3p d\u00e1n xin th\u00ec t\u00f3p \u00e0 m\u00e1t s\u00f3 tr\u00e1ng d\u00e1i h\u00ec, trong đ\u00f3 c\u00f3 c\u00f3 Ch\u00f3ng Tr\u00e1nh Th\u00ec T\u00f3p Dinh D\u00e1ng c\u00f3a L\u00ec Qu\u00e1n Hoa K\u00e1 (US Army Dietetic Internship).

L\u00c3c b\u00f3 y gi\u00f3, ch\u00f3ng tr\u00e1nh Th\u00ec T\u00f3p Dinh D\u00e1ng c\u00f3a Army d\u00e1i h\u00ec i kh\u00e1 n\u00f3i u d\u00e1i u k\u00e1i n kh\u00f3 kh\u00e1n: d\u00e1i m\u00e1 trung b\u00f3n t\u00f3i thi\u00e1u l\u00e1 3.5, ph\u00f3i l\u00e1 c\u00f3ng d\u00e1n Hoa K\u00e1, ph\u00f3i d\u00e1i 30 tu\u00e1i, ph\u00f3i c\u00f3 it nh\u00f3t l\u00e1 3 l\u00e1 th\u00f3 gi\u00f3 i thi\u00e1u, c\u00f3ng m\u00e1t s\u00f3 d\u00e1i u k\u00e1i n kh\u00f3c. Trong s\u00f3 nh\u00f3ng d\u00e1i u k\u00e1i n n\u00e1y, it nh\u00f3t c\u00f3 hai d\u00e1i u ch\u00f3 Ph\u00f3m Phan Lang kh\u00f3ng c\u00f3, d\u00e1i l\u00e1 qu\u00e1c t\u00f3ch Hoa K\u00e1 v\u00e1 d\u00e1i tr\u00e1n tu\u00e1i 30. Tuy nhi\u00e4n, do tr\u00e1ng h\u00ec p kh\u00f3 d\u00e1c bi\u00e1t v\u00e1 c\u00f3 l\u00e1 do th\u00e1n ph\u00f3c ngh\u00e1 l\u00ec v\u00e1 kh\u00f3 n\u00e1ng c\u00f3a m\u00e1t ng\u00f3i d\u00e1n b\u00e1 t\u00f3 n\u00e1n, cu\u00e1i c\u00f3ng ch\u00f3 d\u00e1i d\u00e1c ch\u00f3p nh\u00f3n v\u00e1o ch\u00f3ng tr\u00e1nh n\u00e1y. D\u00e1y l\u00e1 m\u00e1t tr\u00e1ng h\u00ec p ngo\u00e1i l\u00e1 d\u00e1c bi\u00e1t m\u00e1 theo ch\u00f3, m\u00e1i d\u00e1i sau n\u00e1y, v\u00e1 Thi\u00e1u T\u00e1 Ch\u00f3 Huy Tr\u00e1ng c\u00f3a Army Dietetic Internship d\u00e1i cho ch\u00f3 bi\u00e1t.

M\u00e1c d\u00e1i l\u00c3c \u00e0y, ch\u00f3 Ph\u00f3m Phan Lang c\u00f3ng d\u00e1i c\u00f3nh n\u00f3n v\u00e1o th\u00ec t\u00f3p \u00e0 m\u00e1t s\u00f3 tr\u00e1ng d\u00e1i h\u00ec kh\u00e1c, nh\u00f3ng ch\u00f3 d\u00e1i ch\u00f3n Ch\u00f3ng Tr\u00e1nh Army n\u00e1y. Ch\u00f3 cho bi\u00e1t, ch\u00f3 ch\u00f3n Army kh\u00f3ng ph\u00f3i v\u00e1 ch\u00f3 y\u00eau d\u00e1i l\u00e1nh, hay "mu\u00e1n d\u00e1i l\u00e1nh", m\u00e1 ch\u00f3 v\u00e1i nh\u00f3ng l\u00e1y do r\u00f3t d\u00e1i n\u00f3i: ch\u00f3ng tr\u00e1nh th\u00ec t\u00f3p r\u00f3t t\u00f3t, n\u00f3i ti\u00e1ng, d\u00e1i d\u00e1ng t\u00f3m vi\u00e1c l\u00e1m sau khi r\u00f3i qu\u00e1n d\u00e1i, c\u00f3 gia đ\u00ednh d\u00e1i c\u00f3 h\u00e1i \u00e1ng quy\u00e1n l\u00e1i, v\u00e1 nh\u00f3t l\u00e1 ch\u00f3 ph\u00f3i "d\u00e1i m\u00f3 l\u00e1nh v\u00e1 mang lon" c\u00f3 3 n\u00e1m. Sau đ\u00f3, n\u00f3u mu\u00e1n, c\u00f3 th\u00f3 xin gi\u00f3i ng\u00f3. D\u00e1i c\u00f3 h\u00e1n m\u00e1t tr\u00e1m d\u00e1i n\u00f3i xin v\u00e1o ch\u00f3ng tr\u00e1nh n\u00e1y, nh\u00f3ng cu\u00e1i c\u00f3ng ch\u00f3 n\u00f3i m\u00e1t trong s\u00f3 10 ng\u00f3i d\u00e1i c\u00f3 ch\u00f3n. Ch\u00f3 khi\u00e4m nh\u00f3ng cho l\u00e1 may m\u00e1n, nh\u00f3ng t\u00f3t n\u00f3i d\u00e1i n\u00f3i quy\u00e1t d\u00e1i nh v\u00e1n l\u00e1 do kh\u00f3 n\u00e1ng, k\u00f3t qu\u00e1 bao n\u00e1m ki\u00e4n nh\u00f3n h\u00ec c\u00f3a ch\u00f3.

Ch\u00f3 Ph\u00f3m Phan Lang b\u00f3t d\u00e1i binh nghi\u00f3p b\u00f3ng c\u00f3p b\u00f3c Thi\u00e1u T\u00e1. Hai th\u00e1ng d\u00e1i u ti\u00e4n d\u00e1i c\u00f3 th\u00ec t\u00f3p qu\u00e1n s\u00f3 t\u00f3i qu\u00e1n tr\u00e1ng Fort Sam Houston (FSH), San Antonio, Texas. V\u00e1i l\u00e1 ng\u00e1nh Qu\u00e1n Y, n\u00e9n nh\u00f3ng th\u00ec t\u00f3p qu\u00e1n s\u00f3 r\u00f3t nh\u00f3 so v\u00e1i nh\u00f3ng binh ch\u00f3ng kh\u00e1c. Tuy nhi\u00e4n, ch\u00f3 c\u00f3ng ph\u00f3i t\u00f3p b\u00f3n c\u00f3c lo\u00e1i s\u00f3ng, tr\u00e1o d\u00e1i, l\u00e1i su\u00e1i, t\u00f3p tr\u00e1n, h\u00e1nh qu\u00e1n, d\u00e1i c\u00f3 b\u00f3n d\u00e1i, s\u00f3 d\u00e1ng d\u00e1i b\u00e1n m\u00e1t m\u00f3n gi\u00f3a r\u00f3ng s\u00f3u.

Sau m\u00e1t n\u00e1m th\u00ec t\u00f3p Dinh D\u00e1ng t\u00f3i Brooks Army Medical Center (BAMC), FSH, San Antonio,

TX, ch  t t ngiệp, d c th ng c p Trung  y v  nh n nhi m s  d u ti n t i Moncrief Army Medical Activity, Fort Jackson, Columbia, SC. V  c ng t i đ y m t bi n c  l n d a x y ra mang đ n d u b t h nh l n lao nhất cho cuộc d i c  a ch  sau n y...

Columbia là thành phố cảng Tiết Giả Bang South Carolina, có khoáng 300-400 nghìn người Viết đón chào lúc b่าย giờ. Thời kỳ ngày nay Viết sống rải rác trong thành phố Columbia và các thành phố gần nhau Greenville, Charleston, Myrtle Beach, Charlotte, Atlanta... Mỗi ngày đều có giao thông làm việc ở đây nhấp và thích nghi với điều kiện mặn, nên chúng ai quen biết, tiếp xúc nhiều với ai. Về chúng anh chia Phùm văn Diên & Phùm Phan Lang đã cùng một số thân hữu tích cực vận động thành lập Hội Ái Hữu Ngàn năm Viết đón tiên ở Columbia, mở trung tâm dạy Viết Ngữ, tổ chức những ngày hội truyền thống như Giỗ Tứ Hùng Võng, Tết Trung Thu, Tết Nguyên Đán v.v., gây quỹ cứu trợ thuyền nhân, tranh đấu cho nhân quyền, để do ở Việt Nam. Cửu Thiếu Tá Diên hoạt động rất hăng say (chia Phùm Phan Lang chia sẻ trung tâm sau lưng, vì Quân đội Hoa Kỳ không cho phép quân nhân tham gia vào bất cứ hoạt động chính trị nào). Phu quân của anh, Diên, đã khéo léo các thành phố lân cận, giao kết bằng hữu, giúp thành lập các Hội Ái Hữu đón phùng, nêu cao tinh thần chống Cộng...

Bí ẩn Cố Lộn Trong Đời

Hôm đó là ngày l^í Đ^ăc L^úp Hoa K^ỳ, July 4, 1985. Lúc này ch^á Ph^ám Phan Lang đang l^à trong Quân Đ^ăi Hoa K^ỳ đ^ã c^ó g^òn 5 n^{ăm} và mang c^ốp b^ác Đ^ăi Úy. Khi nh^én đ^ã l^àc S^á V^ă L^únh thuyên chuy^ñn v^ề l^íi BAMC, FSH, TX, ch^á d^ã đ^ãnh đ^ây s^ó là nhi^m m^{ìn} cu^ñi c^ùng c^áa ch^á. Sau khi ch^ám d^ãt qu^{án} v^ề l^à nhi^m s^ó n^{ày}, ch^á s^ó xin gi^úi ng^ũ. M^ùy ng^{ày} tr^úl^c L^ú July 4, gia đ^{ình} anh ch^á r^ãt b^án r^ãn tham d^ã ti^c t^ùng do các b^án h^úu l^à Columbia và các thành ph^ố lân c^ùn t^o ch^íc tiⁿ đ^âa, h^ún n^óa ch^á đ^âng trong th^í k^ì h^úc thi t^òt nghi[ ]p Th[ ]c sⁱ (Master Degree), n[ ]en ch^á kh[ ]a m[ ]t m[ ]i. Nh[ ]ng v^ì n[ ] l^íi m[ ]i c[ ]a m[ ]t ng[ ]o*i* b^án, c[ ]u Trung Tá HQ l^à Charleston, SC, v^ề ch[ ]ng anh ch^á nh[ ]n l^íi tham d^ã m[ ]t bu[ ]i ti^c picnic l^à b^án bi[ ]n Foley Beach, SC. Ch^á n[ ]ay cách Columbia, n[ ]i gia đ^{ình} anh ch^á l^à, kho[ ]ng 3 gi[ ] đ[ ]ng h[ ] lái xe. CÙng v[ ]i gia đ^{ình} anh ch^á 5 ng[ ]o*i*, c^{òn} có 4 gia đ^{ình} kh[ ]ac. T[ ]ng c[ ]ng có 5 c[ ]p v[ ] ch[ ]ng và 13 đ[ ]a tr[ ] con, tu[ ]i t^o 9-15. Lúc l[ ]y tr[ ]i c^{òn} s[ ]m, kho[ ]ng 8 gi[ ] sáng, trên bi[ ]n kh[ ]ng m[ ]t b[ ]ng ng[ ]o*i*, ngo[ ]i tr[ ] h[ ]. V[ ]à t[ ]i n[ ]i đ[ ]ây t[ ]i n[ ]n đ[ ]ã x[ ]y ra.

Mỗi ba đợt con vua thay biến đã nao nãc chay ùa ra bơi lội. Nữ cônґ bên bờ biển lúc ấy mỉm cao bùng đập gõi. Các ông bờ cũng vui vàng theo mây đập nhau, vua đập trông chừng vua sá soén mực mồi câu cua. Đàn bà thì lê mê khiêng tháp ăn, nữc uống tết trên xe xuống. Bóng có tiếng kêu cùp cùu tấp biển vang vào, chấn hoảng hốt nhìn ra, thì hối ôi, 13 đợt a trai đã bờ sóng ngầm (undertow) cuốn ra xa, và mây ông bờ đang vui vàng bơi ra đập cùu con. Chấn Lang không biết bơi, nên vui vã chay ngầm c vào bờ mệt quăng khá dài, kêu cùu. Nhồng trai còn sờm quá, và khu này vì nữc tiếng nguy hiểm sóng ngầm (sau này mìn i ngầm i mực bơi t) nên chừng có ai ra biển. Kêu cùu mệt lúc không đập c, chấn vui chay trai lội biển. Lúc ấy mệt vài đợt a trai lòn tuồi hòn đã bơi vào hoặc đập c mây ông bờ đập a vào bờ. Đang lúc dáo dác tìm kiếm mực mây đập a con, chấn thay mệt ngầm i đàn bà Mè, không biết ra biển lúc nào, đang hì hục kéo anh Diên, chừng chấn, lén bờ. Hai mệt anh nhím chấn, mệt tái nhát, môi tím ngắt và đập c mây không còn thò nưa. Dù kinh hoàng, đòn đau và sốt hãi, nhồng vui nhồng kinh nghiêm và bình tĩnh cùa mệt ngầm i lính, chấn đã cùp gõng làm hô hấp nhân tạo cho anh, đập c mệt ngầm i bờn bác sĩ trong nhóm phò giúp, nhồng phu quân cùa chấn vui n không hối i tênh. Khi đập a vào bờ nh vien Charlerston, vui bác sĩ cùp cùu, sau khi khám và thử nghiệm EEG (electroencephalogram), đã buộn bã cho chấn bơi t: "Ông

nhà đã bị chìm xuống biển khá lâu, trên 10 phút, nên não bị không còn làm việc nữa (irreversible brain damage), xin chúc đừng nuôi hy vọng”.

Một tháng sau, anh Diên đã trút hồn cùng với bạn viên quân sự nói chung làm việc ở Fort Jackson, SC. Anh ra đi để cho đỡ a con gái út, lúc ấy 11 tuổi, và hai đứa bé nữa, 9 và 12 tuổi, đều sống. Núi chung muôn cảm xúc mệt mỏi của mình đỡ a con gái của mình, anh đã có thể làm điều đó, nhưng anh không nỗi lòng bỗng nhiên đỡ a bé đang cố bám víu vào nhau để khóc bùn sóng đánh trôi đi. Anh đã cố gắng đỡ a bé vào gần bờ, nhưng bùn các em ôm chặt lấy anh, vì uống nước quá nhiều và sặc hãi đón cùng cõi cõi, không chịu buông tay chân anh ra. Cuối cùng, không chịu nổi chui đùi cõi, anh từ từ chìm xuống lòng biển trống đôi mắt đón đau kinh hoàng của đứa con gái. Và vì không còn chịu đỡ bám víu, nên một đứa bé gái khác, 11 tuổi, bùn sóng biển đánh đứt ra xa, mãi đến mấy tiếng đồng hồ sau mới tìm thấy xác.

Báo chí đã ca tụng, mỉa ngầm i đùu ngầm ngùi ngóng mỉ anh nhỉ mỉt anh hùng. Tháng Năm Sĩ South Carolina lúc bấy giờ, ông Strom Thurmond, đã ban b้อง tống thống. Nhờng tết cỗ nhung thê y đùu vô nghĩa đùi vội chở Lang, bồi chở đã mỉt vĩnh viễn ngầm i chởng yêu quý cõa chở, ba đùa con trong tuỗi dì khõ cõa chở đã không còn ngầm i cha thống yêu gõng mõu. Không có điều gì có thể thay thế đùi c.

Một khúc quanh trong bình nghiêp:

Chỗ đã xin hely bở Linh Thuyên Chuyển về Texas và xin ở lối Fort Jackson thêm một năm nữa để có thể sống hôm lui tới một chặng. Trong quân đội Hoa Kỳ, kể cả ngành Quân Y, thông thường thì chỉ mất 3 năm, một Sĩ Quan đặc biệt chuyển đến nhiệm sở mới. Chỉ đặc biệt ở lối Fort Jackson đến 5 năm. Đây cũng là một trường hợp ngoại lệ đặc biệt khác. Chỉ cũng bở ý định già tờ quân ngũ. Vì bây giờ, quân đội là nhà của chính phủ, đã che chở và cung cấp mang chở, cho chính phủ những tiền tài chính để nuôi các con ăn học nên nghiệp. Quân đội cũng đã rèn luyện thành một người có can đảm và nghị lực hơn để chống chọi với bao nhiêu thách thức của cuộc sống mà chính nó trải qua cũng như đang chờ trước mặt.

Thời gian thời gian thoát trôi qua, chia đã phân vân trong ngành Quân Y Lực Quân Hoa Kỳ đặc biệt 22 năm. Trong khoảng thời gian này chia đã thay đổi nhiều lần sô 7 lần, Ngoài Fort Sam Houston, TX, và Fort Jackson, SC, chia đã đặt ở các bệnh viện Fort Gordon, GA; Fort Huachuca, AZ; Fort Ord, CA; Madigan Army Medical Center, WA; Landstuhl Regional Medical Command, Germany; và cuối cùng là Tripler Army Medical Center ở Hawaii. Tại đây, công việc của chia là điều hành Phân Khoa Dinh Dưỡng (Director, Nutrition Care Division) với trên 100 nhân viên dưới quyền, врача sĩ quan, hạm sĩ quan và dân sự. Ngoài ra, chia còn có nhiều vai trò Cố Vấn và Giám Sát nghiệp vụ hành Dinh Dưỡng trong các đơn vị Lực Quân trú đóng ở Thái Bình Dương, đặc biệt là Nhật Bản và Nam Hàn (Nutrition Consultant, Pacific Region). Và cũng như năm 2002, chia Phùm Phan Lang nhận được Thông Báo số thăng cấp Đại tá. Thông báo này thời gian đó lúc nhận Thông Báo đơn lúc đặc biệt số “giant” cho cấp bậc Đại tá trong ngành Quân Y là khoảng từ 6 tháng đến 1 năm. Đến lúc ấy chia đã làm việc tại Hawaii đặc biệt 3

năm, nên đã đ\u00e1n lúc ph\u00f9i thuy\u00e7n chuy\u00e7n đ\u00e1n m\u00e1t nhi\u00e1m s\u00e1 m\u00e1i, mà ch\u00f9 bi\u00e1t s\u00e1 là Hoa Th\u00f9nh Đ\u00e1n.

Trung tá Phan Lang không mu\u00e1n ph\u00f9i v\u00e1 Hoa Th\u00f9nh Đ\u00e1n, c\u00fcng ch\u00f9ng mu\u00e1n r\u00f3i kh\u00f9i Hawaii. B\u00fai \u00e0 Hawaii có cây xoài, cây mít, cây m\u00e1ng c\u00e1u, kh\u00f9, \u00e1i, nh\u00e3n l\u00f2ng...Hawaii c\u00fcng có nh\u00f9ng h\u00e0ng d\u00e1a xanh, bi\u00e1n \u00e0m quanh n\u00e1m và c\u00e1c d\u00e1n r\u00f3t hi\u00e1n h\u00f2a, hi\u00e1u kh\u00e1ch. Hawaii đ\u00e1 cho ch\u00f9 s\u00fclng l\u00f2i v\u00e1i nh\u00f9ng h\u00e0ng d\u00e1u c\u00e1a Nha Trang, n\u00e0i ch\u00f3n nhau c\u00e1t r\u00f3n, c\u00fcng l\u00e1 n\u00e0i ch\u00f9 đ\u00e1 g\u00f3p, y\u00eau v\u00e1 làm v\u00e1i ng\u00f2i l\u00f2nh bi\u00e1n l\u00e1ng m\u00e1n nh\u00f9ng can đ\u00e1m h\u00e2o h\u00f2ng Ph\u00f9m v\u00e1n Di\u00eann. Cu\u00e1i c\u00fcng ch\u00f9 đ\u00e1 kh\u00f9ng ch\u00f9n c\u00e1p b\u00e1c d\u00e1i t\u00e1, mà ch\u00f9n Hawaii v\u00e1i bi\u00e1n \u00e0m t\u00f3nh n\u00e0ng, mang b\u00f3ng d\u00e1ng mi\u00e1n qu\u00e9 h\u00e0ng th\u00u00e1y d\u00e1i ng\u00e0ng c\u00e1t tr\u00f3n g\u00f3i ch\u00f9..

Nh\u00f9ng Chuy\u00e7n B\u00egen L\u00e0 v\u00e1 Tu\u00e1i Th\u00f9, T\u00f3nh Y\u00eau v\u00e1 Cu\u00e1c \u00d4i c\u00e1a C\u00f4 N\u00e0 Sinh Tr\u00f3i Ng\u00e0ng N\u00e0 Trung H\u00e0c v\u00e1 V\u00f9 T\u00e1nh Nha Trang.

Phan Th\u00f9 Lang chào đ\u00e1i vào m\u00e1t bu\u00e1i sáng mùa thu năm 1950 t\u00f3i thành ph\u00f9 Nha Trang. Cha m\u00e1 và đ\u00e1c bi\u00e1t l\u00e1 bà n\u00e0i r\u00f3t đ\u00e1i vui m\u00e1ng, v\u00e1i đ\u00e1y l\u00e1 d\u00e1a con gái đ\u00e1u tiên c\u00e1a gia đình và c\u00fcng l\u00e1 d\u00e1a ch\u00f3u gái đ\u00e1u tiên c\u00e1a gi\u00f3ng t\u00e0c h\u00e0 Phan. Cha m\u00e1 mu\u00e1n đ\u00e1t tên cho con gái m\u00f3n h\u00e0i là Linh Lan, tên m\u00e1t lo\u00e1i hoa m\u00e1t ông bà r\u00f3t thích, nh\u00f9ng bà n\u00e0i kh\u00f9ng ch\u00f9 u, v\u00e1i bà tin r\u00f2ng, đ\u00e1t tên cho con gái b\u00e0ng tên m\u00e1t lo\u00e1i hoa l\u00e1 kh\u00f9ng t\u00e0t, v\u00e1i hoa s\u00e1 “s\u00e1m n\u00e0 t\u00e0i tàn”, cho n\u00e0n bà n\u00e0i b\u00e1t ph\u00f9i đ\u00e1i tên Linh Lan th\u00e1nh Lang, đ\u00e1 bi\u00e1n nghĩa th\u00e1nh c\u00f9 khoai... lang. Nh\u00e1 v\u00e1y đ\u00e1i c\u00f4 ch\u00f3u gái s\u00e1t h\u00e0n.

Cha m\u00e1 Lang sinh t\u00e0t c\u00e1 l\u00e1 7 ng\u00f2i con, nh\u00f9ng m\u00e1y \u00f6ng anh đ\u00e1u m\u00e1t đ\u00e1i trong chi\u00e1n tranh Io\u00e1n l\u00f2c, sau c\u00fcng ch\u00f9 c\u00f3n l\u00e0i ba anh em, ng\u00f2i anh l\u00e1 Phan Ng\u00e0c Ch\u00e2u, c\u00e1u h\u00e0c sinh V\u00f9 T\u00e1nh (1B2/VT 63-64), r\u00f3t ch\u00e2m ch\u00f9 v\u00e1 h\u00e0c gi\u00f3i, sau n\u00e1y v\u00e1o tr\u00f3i ng\u00e0ng S\u00ed Quan Th\u00f9 \u00d4i c\u00e1 v\u00e1 t\u00e0i tr\u00f3n n\u00e1m 1968 t\u00f3i Bình D\u00f9ng. Anh Phan Ng\u00e0c Ch\u00e2u c\u00f3 m\u00e1t chuy\u00e7n t\u00f3nh th\u00e0t bu\u00e1n v\u00e1i m\u00e1t ng\u00f2i i d\u00e1p \u00e0 tr\u00f3i ng\u00e0ng N\u00e0 Trung H\u00e0c, qu\u00e9 c\u00f3ng \u00e0 V\u00f9n Gi\u00e1, Hai ng\u00f2i i kh\u00f9ng l\u00f2y nhau đ\u00e1i c\u00f3 do m\u00e1t tr\u00e1c tr\u00f3 v\u00e1 chuy\u00e7n h\u00e0 hàng. Anh Ch\u00e2u s\u00e1ng nh\u00f9ng ng\u00e1y u bu\u00e1n v\u00e1i khi ch\u00f9t đ\u00e1i d\u00e1 mang theo m\u00e1i u t\u00f3nh n\u00e0y xu\u00e1ng l\u00f2ng huy\u00e1t m\u00e1. Ng\u00f2i em trai, Phan H\u00e1, sau khi h\u00e0c xong \u00e0 V\u00f9 T\u00e1nh, theo v\u00e1 ch\u00f9ng Lang v\u00e1o S\u00e1i g\u00f3n h\u00e0c lu\u00e1t, r\u00f3i c\u00f3ng di t\u00e0i sang M\u00e0 v\u00e1o đ\u00e1em 29.4.1975. Hi\u00e1n H\u00e1 đang s\u00fclng \u00e0 Columbia, SC.

Bà má Lang là người Võn Giã. vào Nha Trang làm ăn sinh sống tại khu thiền viện, nơi nghỉ ngơi xây cất của ông nội, rồi làm nghĩa trang khoán. Sau này ông trở thành nhà trai của bà má Lang, tên là Lang làng cho các tên Đỗ Mười, Tôn Thất Đính, và nhiều ngôi biệt thự sang trọng khác trên đường Biết Thắng, Duy Tân.

Cô bé Lang lớn lên trong sự công chiết của gia đình, nhất là bà nội, nên cô bé rất "hỗn", nhồng nhách và lố lịc. Trong nhà, cô bé chỉ có mèo anh Chó, vì lúc nào anh ấy cũng trộm tinh, nghiêm nghĩa, ít nói và rất chăm sóc. Cô bé thường cẩn thận, vì bà nội là một bà già cô em gái, là anh bút phổi hắc, một điều mà lúc còn sống bà rất hắc, cô bé thường là một cúc hình.

Vì lối hắc, nên năm lopp Nhì trống tiễn hắc Sinh Trung, cô bé bắt đầu lopp. Cứ mỗi năm lopp Nhì lỵ, cô bé thết ê chề và xúu hắc. Vì bà có một đứa hắc trò nào lối biếng là cô giáo lối đem Lang ra làm ví dụ. Nhìn thấy mà đó, Lang quyết tâm hắc cho giài. Mùa hè đến, Lang theo anh Chó về quê nội Võn Giã, đón đón ông anh dặn kèm cùng với may mắn a con ông chú, bà cô, đón cúng các món toán đòn, hình hắc..

Sau hè, trả lối trống, Lang đón cúng lên lopp Nhìn. Và suýt cả năm lopp Nhìn, tháng nào Lang cũng đón cúng lanh Bông Danh Đòn, và cuối năm khi thi vào lopp Đỗ Thết trống Nô Trung Hắc, cô bé đã u hắc ngay 10 trong số rât đông thí sinh ở Nha Trang và tất cả các nội khác vui đón thi. Lang vào Đỗ Thết năm 12 tuổi. Lên Đỗ Tam chén Ban C. Năm 1968, Lang đón Tú Tài I hắc Bình Thắng. Anh Chó thì chỉn trống xa xôi, nghe tin, vui vui xin phép vui thăm gia đình và chúc mừng cô em gái. Không ngờ đó lối là lòn cưng cùng hai anh em nhìn thấy mắt nhau. Anh Chó đã từ trống đúng một tuần sau khi trả vui đón vui. Năm Đỗ Nhìn C, Lang phổi chuyễn sang hắc bên trống Võ Tánh, vì trống Nô Trung Hắc không đón lopp. Sau khi đón Tú Tài II năm 1969, Lang là người đón tiên trong đám bốn bè cùng lopp "theo chàng bùi cuộn chàng". Anh Chó, người anh duy nhất và rất thương mến Lang, không còn nỡ a đón đám cưới của em mình. Đó là sự mất mát và hắc hating to lòn của Lang trong ngày bùi cúng theo chàng.

Lang giúp anh Diên, Phùm văn Diên, lòn đón tiên vào ngày mùng 6 Tết Âm lịch, lúc Lang chỉ mới tròn 13 tuổi, đang hắc lopp Đỗ Lộc. Hôm đó là ngày Thủ Bùi, nên phổi xá đòn dòn nhung anh chàng SVSQ Hồi Quân và Không Quân. Không hiểu sao lúc ấy Lang "không a" Hồi Quân, nên khi bùi hai anh chàng HQ đi kèm hai bên Lang và một cô bùn, trong lúc dòn phổi mua hàng, tán tòn nh, Lang vui a sù vui a mèc cù, vui a ghét nùa, nên không mè miêng nói mèt lối. Anh Diên đón bên cùnh, biết Lang sù và e thòn, nên ôn ton nhò nhò gội chuyễn. Anh Diên nói tiếng Bùi, gội Lang bông "bé". Theo Lang vui gội đòn nhà cô bùn cùng đi, cũng là một tiệm ăn, Diên đã hắc Lang: "Bé a, đòn nào ra bùn, hắc bé". Nghe hắc, Lang bông phì cười. Hồi Quân mà hắc đòn nào ra bùn. Nào ai có biết, đó lối là câu nói đòn mènh của đòn Diên sau này.

Khi tối hôm ấy, cả mènh lòn "đi bùi" là anh Diên đòn ngay i quán cùa cô bùn, chèo thuyền đòn xe đi qua. Vì quán ăn nằm ngay góc đòn đòn nhà Lang. Cứ nhò thò cho mãi đòn năm 1965, anh Diên đòn nghỉ lopp Khóa 14 HQ/ Đỗ Nhìn Kim Ngưu.

Một hôm, Diên ngay xin phép Lang đòn cùn đòn nhà thăm ba má và ông anh, làm cô bé Lang hating sù đòn muôn khóc, lòn đòn lia lòn, vì nghĩ tòn sù nghiêm khắc cùa cha mè, đòn cúng biết là anh Chó cùa mình, nên bùi o là "Anh mà tòn nhà, chèc thò nào Lang cũng bùi đòn, không đòn cùn

dâu!" Nghe nói thế, Diên chung áu yếm nhìn Lang móm cõi và bỗng là "bé đêng sô". Cuối tuần sau, Diên đến nhà thợ tay, gắp ba má và anh Châu cõa Lang. Và chung biết làm thế nào mà Diên thuỷt phóc đêng c ông anh khó tính cõa Lang, đỗ đêng c "chính thêc" tui thăm gia đình Lang. Dù vậy, Diên cũng chung dám tui nhà mồi tháng mốt lòn và cũng hi vọng khi đêng c riêng đê nói chuyện với Lang. Hôm trênc ngày tết nghỉp ra trênc ngang, Diên đến thăm đỗ tui già gia đình Lang. Sau khi nói chuyện với ba má và anh Châu, Diên xin phép đêng c lên lầu đỗ tui già Lang. Lúc ấy cô bé đang ngồi đan áo trên sân thượng, đêng c giàn nho đêy quanh chín. Lần đầu tiên, Diên ném lông tay Lang, nhìn thêt sâu vào mắt Lang, đỗu dàng nói "Bé ơi, anh rứt yêu bé và muôn cõi bé làm vui, nhưng bé hãy còn nhỏ quá, nên anh phái đêi cho bé lòn lên. Ngày mai anh đi rãi, không biết bao giờ mồi vi thăm bé đêng c, nhưng anh sẽ viết cho Bé mồi ngày mốt lá thư. Bé ráng đêi anh nghe!". Nói xong, Diên cúi xuống, nhặt hàng hôn lên đôi bàn tay run rẩy và đít đêm nêng mốt cõa Lang.

Và chàng đã giở đúng lối hiba, mồi ngày mốt lá thư gởi về cho Lang đùu đùn, và chử Lang lòn lên. Hè đã làm đám cưới vào mùa Thu 1969, sau khi Lang đù Tú Tài II. Lúc ấy Lang vừa 19 và Diên đã 27 tuổi i đùi. Hành trang về nhà chung của Lang, ngoài mốt số áo quần, còn lối là mốt vali chửa đùy nhung lá thư của Diên.

Hòn mồi năm sau ngày cõi nhà di tản sang Mỹ, anh Diên mệt đi trong một tai nạn bị thương, đón lõi cho Lang ba đĩa con dĩ tuồi chín tháng 11 đến 15. Lang đã chỉn chu lõi quân đĩa có điều kiện lo lắng cho các con. Sau này cõi ba cháu đều thành đĩa. Cô gái út, ngày rời Việt Nam về a đúng 1 năm 1 tháng tuổi. Năm 11 tuổi tản mệt chừng kiền cái chõi đau đòn cõi a cha mình. Sau này đỗ học vào Stanford University, một đĩa học nổi tiếng cõi a Hoa Kỳ, và đỗ học bõ u làm Chất Tách Hồi Sinh Viên Việt Nam cõi a trường. Sau khi đỗ u bõ ng Thanh cõi sĩ ngành Kinh Tế/Phát Triển Điều Luãt Quốc Tế (Economics/International Policy Development) năm 1997, cháu lõi y thêm bõ ng Thanh cõi Sĩ Quản Trị Thanh cõi i (Master of Business Administration) - University of California at Berkeley (Haas School of Business). Hiện nay là Senior Product Marketing Manager cõi a Google.

Năm 2002, sau khi chu toàn trách nhiệm của một người mère với các con, một sĩ quan cao cấp đã i vui Quân Lực Hoa Kỳ, đúng một ngày sau khi về hưu, Phùm Phan Lang làm đám cưới với người chung mèi. Anh là một người Mỹ, tên húi Lang 7 tuổi. Là một người hiền lành, thết tha và đĩnh đạc. Trước kia là một Sĩ Quan Không Quân trong Quân Lực Hoa Kỳ. Rời quân ngũ, anh đi học líi và lấy bằng Ph.D ríi dãy tui trilling University of Hawaii, và sau này đã làm việc cho US Navy/Submarine, Pearl Harbor Hawaii trong hơn 30 năm với chức vụ Oceanographer/Technical Director cho đến ngày về hưu, cách đây hai năm.

Phó m Phan Lang cùng chung đang sống nhũng ngày tháng êm đềm ở thành phố Kaneohe trên hòn đảo Oahu / Hawaii thัt tiên. Mỗi ngày, trong những buổi, nhìn biển trời, nghe sóng biển rì rào, Lang da diết như vù Nha Trang, vù nhũng ngày tuổi thi cùng vùi gia đình, thay đổi, và hối hận quá khứ vùi bao thăng trầm biển đồi cát quê hương, cát gia đình và cát cát mệt mỏi.

(Ghi chú c̄a nḡo i vīt : Khi liên l̄o c v̄i Ph̄m Phan Lang đ̄o vīt bài này, b̄t nḡo nḡo i vīt nh̄n ra Lang chính là cô em gái c̄a Phan Nḡc Châu, nḡo i b̄n thân cùng quê V̄n Giā, cùng l̄p l̄ tr̄i i ng V̄n H̄a Nha Trang, trong nh̄ng năm đ̄u trung h̄c.C̄ m̄i m̄ùa hè, nḡo i vīt l̄i q̄p hai anh em, đ̄t díu nhau v̄i thăm quê n̄i. Khi l̄v Lang m̄i ch̄i h̄c l̄p Nhì, nh̄nq đ̄a là

Trung Tá Lực Quân Phùm Phan Lang

Tác Giả: Saigon Echo sú tâm
Thứ Ba, 07 Tháng 12 Năm 2010 19:30

một cô bé rất thông minh và đẹp xinh xắn dễ thương)